Uimahallin saunoissa ja pesutiloissa uima-asun käyttö sallittu määräaikaisena kokeiluna ajalla 31.8.–31.10.2026

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 26.8.2026 § 113

Uimahallien saunomis- ja peseytymiskäytännöt ovat viime vuosina muuttuneet Suomessa. Uima-asun käyttö saunassa on sallittu yhä useammassa uimahallissa, ja kokemukset käytännöstä ovat olleet pääosin myönteisiä. Muutoksen tavoitteena on ollut erityisesti uimahallipalvelujen yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä niiden käytön esteiden vähentäminen.

Esimerkiksi Lohjan Neidonkeitaalla uima-asun käyttö saunassa sekä pesutiloissa sallittiin kokeiluna vuonna 2025. Kokeilu herätti runsaasti keskustelua, mutta se vakiintui käytännöksi loppuvuodesta, kun seurannassa ei havaittu vaikutuksia allasveden laatuarvoihin. Käytännön arvioitiin myös poistavan uimahallin käytön esteitä ja mahdollistavan uimahallipalvelujen käytön laajemmin eri asiakasryhmille. Myös Rajamäen uimahallissa uima-asujen käyttö pesu- ja saunatiloissa otettiin käyttöön kokeiluna vuonna 2026. Kokeilun tavoitteena on ollut muun muassa lisätä lasten ja nuorten osallistumista koululaisuinteihin sekä poistaa uimahallipalvelujen käyttöön liittyviä esteitä. Rajamäen uimahallin mukaan erityisesti nuoret, mutta myös aikuiset, voivat kokea alastomuuden pesu- ja saunatiloissa uimahallin käytön esteeksi. Rajamäen uimahallin kokemusten mukaan veden laatua seurataan edelleen säännöllisesti, ja myös Lohjan kokemukset osoittavat, ettei uima-asun käytön sallimisella ole havaittu haitallista vaikutusta allasveden laatuun.Tampereen seudun uimahallit puolestaan sallivat uima-asut saunoissa, mutteivat peseytymistä uima-asut päällä, syksystä 2026 alkaen.

Uima-asun salliminen saunassa ei tarkoita hygieniavaatimuksista luopumista. Uimahallin asianmukainen peseytyminen ennen altaaseen menoa on edelleen välttämätöntä, ja hygieniakäytännöt säilyvät ennallaan. Ennen allastiloihin siirtymistä jokaisen asiakkaan on peseydyttävä huolellisesti. Peseytymisen yhteydessä on huolehdittava erityisesti intiimialueiden asianmukaisesta pesemisestä. Hygieniassa on luonnollisesti huomioitava aina myös pestä hiukset, jotka kuivina/pesemättöminä ovat tutkitusti allasveden laatuun negatiivisesti vaikuttava bakteerilähde. Peseytymisvelvoite koskee kaikkia asiakkaita ja on voimassa riippumatta siitä, käytetäänkö saunassa tai pesutiloissa uima-asua.

Kokeilun aikana uima-asun käyttö saunassa sekä pesutiloissa on asiakkaalle vapaaehtoinen mahdollisuus. Tarkoituksena ei ole muuttaa perinteistä saunakulttuuria tai velvoittaa ketään käyttämään uima-asua, vaan tarjota vaihtoehto niille asiakkaille, joille alastomuus pesu- ja saunatiloissa muodostaa kynnyksen uimahallipalvelujen käyttämiselle. Näin voidaan edistää uimahallipalvelujen yhdenvertaista ja saavutettavaa käyttöä.

Edellä mainituista syistä uima-asun käytön salliminen uimahallin sauna- ja pesutiloissa on perusteltua toteuttaa ensin määräaikaisena kokeiluna. Kokeilun avulla voidaan arvioida käytännön vaikutuksia uimahallin toimintaan, hygieniaan, veden laatuun, asiakaskokemukseen ja henkilöstön työhön sekä kerätä kokemuksia ja palautetta ennen pysyvän ratkaisun tekemistä.

Valmistelu ja lisätiedot:
liikuntapalvelupäällikkö Jari Ahvenjärvi
jari.ahvenjärvi(at)taidekaupunki.fi, p. 050 328 7326

Toimivalta — Hallintosääntö 25 §

Esittelijä — Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää, että Mäntän uimahallissa sallitaan uima-asun käyttö saunoissa ja pesutiloissa määräaikaisena kokeiluna ajalla 31.8.–31.10.2026.

Kokeilun aikana seurataan uima-asun käytön vaikutuksia uimahallin toimintaan, hygieniaan, veden laatuun, asiakaskokemukseen ja henkilöstön työskentelyyn. Kokeilun aikana saatu palaute ja kokemukset otetaan huomioon arvioitaessa käytännön jatkamista.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta arvioi kokeilun tuloksia lokakuun kokouksessaan ja päättää niiden perusteella, muutetaanko uimahallin järjestyssääntöjä pysyvästi siten, että uima-asun käyttö sallitaan uimahallin saunoissa ja pesutiloissa.

Mikäli kokeilun aikana ilmenee sellaisia perusteltuja toiminnallisia, turvallisuuteen, hygieniaan tai asiakaspalveluun liittyviä ongelmia, joiden vuoksi käytäntöä ei voida jatkaa, kokeilu voidaan keskeyttää ennen määräajan päättymistä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 7.10.2026 § 135

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päätti 26.8.2026 § 113, että Mäntän uimahallissa sallitaan uima-asun käyttö saunoissa ja pesutiloissa määräaikaisena kokeiluna ajalla 31.8.–31.10.2026. Lautakunta päätti tällöin myös, että arvioi kokeilun tuloksia lokakuun kokouksessaan ja päättää niiden perusteella, muutetaanko uimahallin järjestyssääntöjä pysyvästi siten, että uima-asun käyttö sallitaan uimahallin saunoissa ja pesutiloissa.

Kokeilun aikana ole havaittu vaikutuksia vesihygieniaan.

Valmistelu ja lisätiedot:
liikuntapalvelupäällikkö Jari Ahvenjärvi
jari.ahvenjärvi(at)taidekaupunki.fi, p. 050 328 7326

Toimivalta — Hallintosääntö 25 §

Esittelijä — Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Koska kokeilu jatkuu 31.10 saakka, päättää sivistys- ja kulttuurilautakunta jatkaa kokeilua marraskuun sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokoukseen saakka, jolloin lautakunta päättää muutetaanko uimahallin järjestyssääntöjä pysyvästi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 18.11.2026
1245/12.04.00/2026

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päätti 26.8.2026 § 113, että Mäntän uimahallissa sallitaan uima-asun käyttö saunoissa ja pesutiloissa määräaikaisena kokeiluna ajalla 31.8.–31.10.2026. Samassa yhteydessä lautakunta päätti, että kokeilun tuloksia arvioidaan lokakuun kokouksessa ja niiden perusteella ratkaistaan, muutetaanko uimahallin järjestyssääntöjä pysyvästi siten, että uima-asun käyttö sallitaan sauna- ja pesutiloissa. Kokeilua jatkettiin sivistys- ja kulttuurilautakunnan 7.10.2026 § 135 tekemällä päätöksellä marraskuun kokoukseen saakka, jotta kokeilusta saataisiin kattavammat kokemukset ja seurantatulokset.

Kokeilujakson aikana uimahallin hygieniatasossa ei ole havaittu heikkenemistä. Pintojen puhtautta seuranneissa siivousnäytteissä tai silmämääräisissä tarkasteluissa ei ole havaittu muutoksia. Uimahallin allasveden laatua seurataan ja testataan säännöllisesti päivittäin. Veden laatu on pysynyt koko kokeilujakson ajan tasaisena, eikä mittaustuloksissa ole havaittu poikkeamia tai lähestymistä raja-arvoihin. Veden puhdistusprosessin toimivuutta seurataan muun muassa heterotrofisen pesäkeluvun avulla. Kyseisellä mittauksella seurataan vedessä esiintyvien mikrobien, kuten bakteerien, hiivojen ja homeiden määrää. Raja-arvon tulee olla alle 100. Mäntän uimahallissa mittaustulos oli keväällä 0 ja elokuussa, ennen kokeilun aloittamista, 1. Kokeilujakson aikana 14.10.2026 tehdyssä mittauksessa tulos oli jälleen 0 kaikissa altaissa.

Kokeilun aikana erityisesti varhaisnuorten uimahallikäyntien on havaittu lisääntyneen. Myös lapsilta on saatu myönteistä palautetta uima-asun käytön mahdollisuudesta saunassa. Uima-asun käyttö mahdollistaa esimerkiksi saunassa lämmittelemisen ilman, että märkää uima-asua tarvitsee riisua ja pukea uudelleen päälle.

Uimahallin henkilökunnan havaintojen mukaan kokeilulla ei ole ollut kielteisiä vaikutuksia uimahallin toimintaan, siisteyteen tai hygieniaan. Kokeilun aikana saatujen kokemusten ja seurantatulosten perusteella uima-asun käytön sallimisella sauna- ja pesutiloissa ei ole havaittu haitallista vaikutusta uimaveden laatuun tai uimahallin hygieniatasoon. Veden laadun seuranta, altaiden vedenpuhdistusjärjestelmä sekä sauna- ja pesutilojen säännöllinen siivous ovat osaltaan varmistaneet hyvät hygieniaolosuhteet kokeilun aikana.

Uima-asujen käyttöön saunoissa ja pesutiloissa liittyvä keskustelu koskee osaltaan myös suomalaisia saunomis- ja peseytymiskäytäntöjä. Uima-asun käytön salliminen ei kuitenkaan tarkoita perinteisistä saunomis- ja peseytymiskäytännöistä luopumista, vaan tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden valita itselleen sopivan tavan käyttää uimahallin palveluja. Kokeilun perusteella uima-asujen käytön sallimiselle ei ole ilmennyt teknisiä tai hygieniaan liittyviä esteitä. Käytännön voidaan arvioida myös madaltavan uimahallipalvelujen käytön kynnystä erityisesti lasten ja nuorten sekä niiden asiakkaiden kohdalla, joille alastomuus sauna- ja pesutiloissa muodostaa esteen uimahallin käytölle.

Uima-asun käytön salliminen ei poista asiakkaiden velvollisuutta huolehtia asianmukaisesta hygieniasta. Ennen altaaseen menoa jokaisen asiakkaan tulee peseytyä huolellisesti, ja erityistä huomiota tulee kiinnittää intiimialueiden pesemiseen sekä hiusten pesemiseen. Peseytymisvelvoite koskee kaikkia asiakkaita riippumatta siitä, käyttävätkö he uima-asua sauna- ja pesutiloissa.

Kokeilun tulosten perusteella uima-asun käytön sallimista sauna- ja pesutiloissa on perusteltua jatkaa pysyvänä käytäntönä.

Valmistelu ja lisätiedot:
liikuntapalvelupäällikkö Jari Ahvenjärvi
jari.ahvenjärvi(at)taidekaupunki.fi, p. 050 328 7326

Toimivalta — Hallintosääntö 25 §

Esittelijä — Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää, että:

1. Mäntän uimahallin järjestyssääntöjä muutetaan pysyvästi siten, että uima-asun käyttö sallitaan uimahallin saunoissa ja pesutiloissa.
2. Uima-asun käytön salliminen ei muuta uimahallin muita hygieniavaatimuksia. Jokaisen asiakkaan tulee edelleen peseytyä huolellisesti ennen altaaseen menoa, ja erityisesti intiimialueiden sekä hiusten kastelemisesta tulee huolehtia.
3. Uimahallin veden laatua ja hygieniatasoa seurataan edelleen normaalien käytäntöjen mukaisesti. Mikäli seurannassa havaitaan veden laadun tai hygieniatason heikkenemistä, asia tuodaan tarvittaessa uudelleen lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös